

LAG- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande

№ 5/1954.

№ 5/1954 med anledning av landstingsman Rauha Åkerbloms m.fl:s hemställningsmotion att landstinget ville giva landskapsstyrelsen i uppdrag att undersöka möjligheterna till att de sanatoriebehandlade tuberkulossjuka inom landskapet beredes en ändamålsenlig eftervård, samt möjligheterna till ändamålsenlig och ekonomiskt tryggad sysselsättning. (№ 5/1954).

I motionen framhålles hurusom de tuberkulossjuka på Åland vid centralsanatoriet beredas en tidsenlig och god sanatorievård, som av patienterna själva enhälligt vitsordas. Däremot anse motionärerna att eftervården i hemmet samt möjligheterna till ändamålsenlig och tryggad sysselsättning för de utskrivna icke är som det borde vara.

Utskottet sympatiserar visserligen med motionärernas huvudsyftemål, men anser dock att motionen ej är befogad.

Varje patient får vid utskrivningen noggranna förhållningsregler, varvid också anges när patienten skall infinna sig för kontroll. Om patienten icke i vederbörlig ordning infinner sig för kontroll, synes detta i sanatoriets kartotek och uppmanas då patienten att infinna sig till kontrollen. Dock har man hittills sällan behövt på detta sätt kalla patienter till kontroll. Till de kommunala hälsosystrarna skickas rapport om de utskrivna patienternas tillstånd o.s.v. Så långt det är lämpligt och låter sig göra utan att patienten tar illa upp, kontrolleras patienten av hälsosystrarna. Utskottet anser därför att eftervården är väl ordnad med hänsyn bland annat till våra små förhållanden. Och någon orsak till att antaga att de förvaltande myndigheterna icke skulle utan speciellt uppdrag från landstinget följa med behovet

och utvecklingen på detta område, anser utskottet icke föreligga.

Beträffande åter möjligheterna till ändamålsenlig och tryggad sysselsättning för de utskrivna, önskar utskottet framhålla följande:

Detta att bereda de utskrivna patienterna lämpligt arbete är väl framför allt en ekonomisk fråga. Att man i riket nyligen startat omskolningsanstalter innebär icke att en sådan anstalt utan vidare vore skälig och ändamålsenlig också här på Åland med dess begränsade möjligheter. Problemen äro här i flere avseenden annorlunda än i stora samhällen. Det effektivaste vore sannolikt kontanta bidrag i likhet med de, som ges åt krigsinvaliderna. Men utskottet anser det föga sannolikt att kommunerna, som redan förut hava betydande finansieringssvårigheter, skulle vara villiga att påtaga sig dylika kännbara utgifter. För att en invaliditetspension skall vara effektiv bör den nämligen icke vara för njuggt tilltagen. Och att förresten understöda en kategori av invalider, men icke en annan skulle säkert också det medföra missämja.

En annan åtgärd, som kunde tänkas i de fall där patientens egna icke kunna taga hand om honom, är att vid sanatoriet anställa en socialskötare eller -sköterska. Då sådana emellertid icke finnas vid sanatorierna i riket, skulle hans eller hennes avlöning böra falla kommunerna till last. - Utskottet har sålunda kommit till den uppfattningen att det icke heller på detta område torde kunna göras något i detta nu, och under inga förhållanden anser utskottet att det nu föreligger skäl att antaga att de förvaltande myndigheterna icke skulle utan särskilt uppdrag från landstinget följa med behovet och utvecklingen också på detta område.

Utskottet föreslår

att landstinget ville förkasta det i motionen ingående förslaget.

Mariehamn den 20 mars 1954.

På lag- och ekonomiutskottets vägnar:

V.L. Bertell.

Th. Eriksson.

Närvarande i utskottet: V.L. Bertell, ordförande, Albin Johansson, viceordförande samt ledamöterna Nils Karlsson, Ferdi Sjöstrand och Georg Wideman.